

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

**21. YÜZYILDA TÜRKİYE MOĞOLİSTAN
İLİŞKİLERİ**

Editör

Şaban DOĞAN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Yayın No: 19

Bu eserin, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun 06.07.2021 tarih ve 2021-22 sayılı toplantısında alınan 02 kararı uyarınca, elektronik kitap olarak yayımlanmasına karar verilmiştir.

Her hakkı saklıdır.

© **İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Yayınları**
2021

Sertifika No: 46629

Editör: Şaban DOĞAN

ISBN: 978- 605-81050-8-9

21. Yüzyılda Türkiye Moğolistan İlişkileri / Editör Şaban Doğan. -- İzmir: İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, 2021.

Çevrimiçi (191 sayfa: harita, resim) -- (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi; Yayın No: 19)
ISBN: 978- 605-81050-8-9

1. Türkiye – Dış İlişkiler - Moğolistan. – 2. Moğolistan – Dış İlişkiler - Türkiye.
I. Doğan, Şaban

Adres : İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörlüğü, Balatçık Yerleşkesi, 35620
Çiğli

İzmir, Türkiye

Telefon : +90 232 329 3535 / 1255

E-posta : ykb@ikc.edu.tr

Belge-geçer : +90 232 386 0888

Web : ykb.ikc.edu.tr

Eserin hukuki ve etik sorumluluğu yazarlara aittir. Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın yayın hakkı İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi'ne aittir. İzinsiz kopyalanamaz ve çoğaltılamaz.

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	3
Sunuş	4
21. Yüzyılda Moğolistan-Türkiye İlişkileri (Bold RAVDAN)	6
Türkiye-Moğolistan İlişkileri Bağlamında TİKA'nın Moğolistan Faaliyetleri (Serkan KAYALAR)	14
İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesinin Moğolistan'daki Faaliyetleri Üzerine (Prof. Dr. Saffet KÖSE).....	22
Türkiye'den Moğolistan Jeopolitiğini Okumak (Doç. Dr. Güray ALPAR).....	27
Moğolistan ve Türkiye: Karşılıklı Meraktan Diplomatik İlişkiye (1913-1969) (Prof. Dr. N. HİŞİGT).....	47
Moğolistan'ın Üçüncü Komşu Politikası ve Ulusal Güvenlik: Neoklasik Realizm Çerçevesinde Bir İnceleme (Gökhan Hüseyin ÖZBEK).....	60
Soğuk Savaş Dönemi'nde Moğolistan Halk Cumhuriyeti'nin Türkiye Açısından Benimsediği Konum (Altantogs NAMCİLÇÖİCİL)	108
Birleşmiş Milletler Barışı Koruma Harekâtları ve NATO Kapsamında Moğolistan'ın Uluslararası Barış ve Güvenliğe Katkıları (Prof. Dr. Haluk KARADAĞ)	123
Kültür ve Turizm Açısından Türkiye-Moğolistan İlişkileri ve II. Köktürk Kağanlığı Turizm Kompleksi Örneği: Orhun Anıtları (Bilge Kağan, Kül Tigin Ve Tonyukuk) (Dr. Öğretim Üyesi Özgür SARIBAŞ-Prof. Dr. Mehmet Emre GÜLER)	131
Moğolistan'daki Hun Dönemi Arkeoloji Çalışmaları Üzerine (Ochir BATTULGA)	153
Eski Moğol Kültürü Hakkında Bazı Kayıtlar (6-9. Yüzyıllar) (Doç. Dr. Kürşat YILDIRIM)	187

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER BARIŞI KORUMA HAREKÂTLARI VE NATO KAPSAMINDA MOĞOLİSTAN'IN ULUSLARARASI BARIŞ VE GÜVENLİĞE KATKILARI

Dr. Öğr. Üyesi Haluk KARADAĞ

Başkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

hkaradag@baskent.edu.tr

Giriş

Asya içlerinde yer alan, güneyde Çin Halk Cumhuriyeti ve kuzeyde Rusya ile komşu bulunan bir kara devleti statüsüne haiz olan Moğolistan, aldığı bir kararla 2002 yılından itibaren Birleşmiş Milletler (BM) Barışı Koruma harekâtlarına katılmaya başlamıştır. Başlangıçta iki personel ile Kongo'daki BM misyonuna gözlemci statüsünde iştirak etmiştir. Moğolistan aradan geçen zaman içerisinde her yıl katkı sağlamaya devam etmiş ve 2020 yılında misyonda görevli personel sayısı 900 rakamına ulaşmıştır. Bunun yanı sıra yer aldığı misyon sayısı da beşe çıkarak görev alanı genişlemiştir. 2002 yılından bugüne sağladığı personel sayısının 14,000'i geçtiği göz önünde bulundurulduğunda Moğolistan'ın uluslararası barış ve güvenliğe yapmış olduğu katkının boyutları da dikkat çekici bir duruma gelmiştir. Ayrıca küresel ortaklıklar (partners across the globe) kapsamında 2005 yılından itibaren NATO ile ilişkileri geliştirmeye başlamış ve 2003 yılından itibaren Uluslararası Güvenlik Destek Gücü (ISAF) komutasında yer almak üzere Afganistan'ın kuzeyine ilk Moğol piyade birliğini görevlendirmiştir. Aslında bu uygulama Moğolistan'ın NATO kapsamındaki ilk görevi değildir. Daha önce 2005-2007 yılları arasında Balkanlarda ortaya çıkan krizde Kosova Kuvveti (KFOR) komutasında küçük çaplı bir Moğol birliği görev yapmıştır.

Genel

13. yüzyılda Avrupa'ya kadar akınlar icra eden Cengiz Han ile ünlenen Moğolistan son yüzyılda Sovyet Komünizminin etkisine maruz kalmıştır. Birinci Dünya Savaşı sonrasında 1924 yılında ilan edilen Moğol Halk Cumhuriyeti bir süre sonra uzunca bir dönem Sovyetlerin nüfuzu altına girmiş, 1990 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından kendi rotasını çizerek demokrasi yolunda ilerlemiş

ve çok partili sisteme geçiş yapmıştır. 1992 yılında yeni bir anayasa yaparak siyasi hayatını demokratikleştiren Moğolistan, ekonomik olarak da liberalizasyon politikasını benimseyerek serbest piyasa ekonomisini uygulamaya başlamıştır.

Küresel sisteme entegre olan Moğolistan'ın uluslararası işbirliğine açık bir devlet olarak birçok uluslararası kuruluşa üyeliği bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler üyeliği dışında NATO'nun küresel partnerleri arasında yer almaktadır. Ayrıca Asya ülkeleri arasında işbirliğini geliştirmek amacıyla 2002 yılında kurulan ve bugün 35 üyesi bulunan Asya İşbirliği Diyalogu'na kuruluşundan iki yıl sonra, 2004 yılında dahil olmuştur. (Asia Cooperation Dialogue: 2021) Dünya Ticaret Örgütü'nün 131. üyesi olarak 1997 yılında bu örgüte üye olmuş ve küresel ticaret sistemine entegrasyonunu gerçekleştirmiştir. (World Trade Organization, 2021) Bununla birlikte gelişmekte olan 77 BM üyesi tarafından söz konusu devletlerin ortak çıkarlarını korumak amacıyla teşkil edilmiş olan grubun üyesi konumundadır. (The Group of 77: 2021) 1993 yılında, sömürgeci ve emperyalist devletlere karşı daha önce kurulmuş olan Bağlantısızlar Hareketi'ne üye olarak hiçbir bloka dahil olmayan devletlerin safında yer almıştır. (NTI: 2021)

Moğolistan Silahlı Kuvvetleri

Geniş coğrafyasına rağmen nüfus olarak yaklaşık 3,2 milyon insanın yaşadığı Moğolistan'ın (CIA World Factbook, 2021) denize sınırı bulunmamakta ve bu nedenle yaklaşık 153,000 personelden müteşekkil (Global Firepower index, 2021) Silahlı Kuvvetleri, Kara ve Hava Kuvvetleri olmak üzere iki temel askeri unsurdan oluşmaktadır. Ayrıntılı olarak ifade edilecek olursak ülkede Kara Kuvvetleri dışında Hava ve Hava Savunma Komutanlığı, Özel Kuvvetler Komutanlığı, Sivil İnşaat ve Sivil Savunma Birlikleri, Sınır Birlikleri ile İç Güvenlik Birlikleri yer almaktadır. Yaklaşık 9,000 kişilik muvazzaf personel kadrosuna sahip Moğolistan Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın 860 personeli Birleşmiş Milletler'in Sudan'daki görev bölgesinde (UNMISS) ve 2021 yılının Ocak ayı itibarıyla 230 personel de Afganistan'da NATO misyonu kapsamında görev yapmaktadır. (CIA Factbook, 2021)

Moğolistan Silahlı Kuvvetleri 1980'li yılların sonuna kadar Sovyet Rusya ile aynı doktrine, silah ve teçhizata sahip olmuştur. Hatta Soğuk Savaş döneminde Sovyet nükleer silahlarına ev sahipliği yapmıştır. Ancak bu durum diğer güçlü komşusu Çin Halk Cumhuriyeti'ni rahatsız etmiştir. Taktiksel görev anlayışı olarak da Soğuk Savaş döneminde Doğu Bloku'nun doğu sınırını korumak gibi bir misyonu üstlenmiştir. Moğolistan'da Rusya yanlısı Devrimci Halk Partisi'nin ülke yönetiminde etkin olması ordunun da söz konusu partinin nüfuzu altına girmesi sonucunu doğurmuştur. Ancak Soğuk Savaş'ın sona ermesinin ve Doğu Bloku'nun parçalanmasının ardından

Moğolistan kendi yolunu seçmiş ve demokratik seçimleri gerçekleştirerek gerek bölge, gerekse başta Rusya ve Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere tüm ülkeler ile iyi komşuluk ilişkilerini geliştirme çabası içerisinde girmiştir. (Mendee, 2007: 1, 2) Bunu da hükümetin vermiş olduğu stratejik bir kararla uluslararası barış ve güvenliğe katkı sağlamak, küresel terörizmle mücadeleyi desteklemek hedeflerine uygun olarak gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Bu itibarla söz konusu hedeflerini başta Birleşmiş Milletler'in Afrika kıtasında icra ettiği Barışı Koruma operasyonları olmak üzere, NATO kapsamında Kosova ve Afganistan'daki misyonlar ve ayrıca Irak Savaşı sürecinde koalisyon kuvvetlerine katılmak suretiyle realize etme gayreti içerisinde girmiştir. Buradan sonraki bölümde Moğolistan'ın Birleşmiş Milletler Barışı Koruma Harekatlarına verdiği destek, Moğolistan ve NATO ilişkilerindeki gelişmeler ve Moğolistan'ın katkı verdiği diğer harekatlara yer verilmiştir.

Moğolistan ve Birleşmiş Milletler Barış Operasyonları

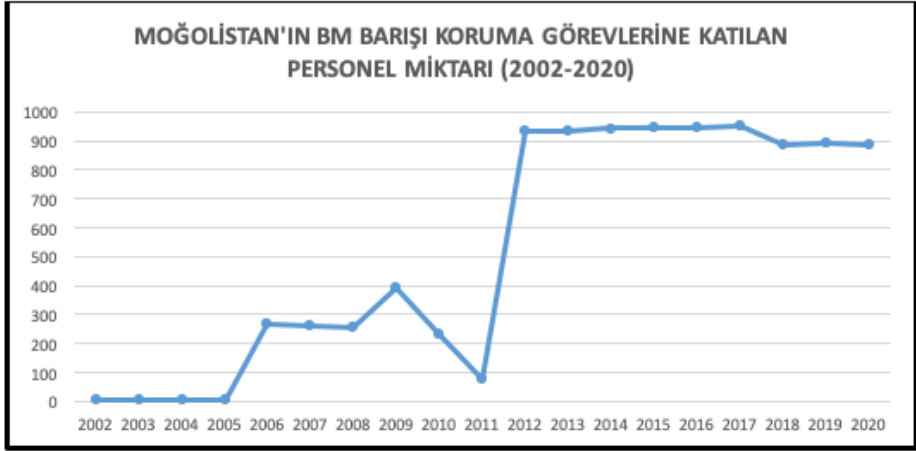
27 Ekim 1961 tarihinden itibaren Birleşmiş Milletler örgütünün aktif ve uluslararası işbirliğine katkı sağlayan bir üyesi konumundaki Moğolistan son yıllarda uluslararası güvenlik, BM barışı koruma hareketleri, sosyo-ekonomik kalkınma ve gelişmekte olan denize kıyısı bulunmayan ülkeler ile ilgili BM çalışmalarına aktif olarak destek vermektedir. (UN: Mongolia and the United Nations, 2021) 1996 yılında Birleşmiş Milletler barışı koruma misyonlarına katılım isteğini belirten Moğolistan ile BM arasında 1999 yılında bir mutabakat muhtırası imzalanmıştır. Dönemin Moğolistan Başbakanı Nambaryn Enkhbayar tarafından 2001 yılında 56'ncısı icra edilen Birleşmiş Milletler Genel Kurulu toplantısında yapılan konuşmada Moğolistan'ın Birleşmiş Milletler Barışı Koruma Harekatlarına aktif olarak destek vermeye hazır olduğu ifade edilmiştir. (Mendee, 2007: 4)

Bu bağlamda ülke topraklarında bir eğitim merkezi açan Moğolistan Silahlı Kuvvetleri "Beş Tepe" (Five Hills) olarak isimlendirdiği eğitim merkezinde bir yandan barışı korumaya yönelik tatbikatlar icra ederken diğer yandan yurt dışına göndermeyi planladığı birliklerini adı geçen eğitim merkezinde yetiştirmeyi amaçlamıştır. 16 Ekim 2002 tarihinde dönemin BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın yine dönemin Moğolistan Başkanı Bagabandi ile yaptığı görüşmede ortaya attığı söz konusu eğitim merkezinin bölgesel bir eğitim kampı olarak uluslararası manada bir fonksiyona sahip olması görüşü kabul edilmiş ve Birleşmiş Milletler Barışı Koruma Departmanı UNDPKO) tarafından bu kapsamda bölge ülkelerine ikili ve çok taraflı eğitimler vermesi konusunda mutabakata varılmıştır. (Mendee, 2007: 6) ABD Hint-Pasifik komutanlığı ve Global Barış Operasyonları İnisiyatifi desteğiyle faaliyetlerini sürdüren söz konusu eğitim merkezinin giderek artan popülaritesi ona uluslararası ortamda bir prestij kazandırmış ve "Khaan Quest" adıyla icra edilen uluslararası tatbikatlar zincirini

başlatmıştır. 2019 yılında 17'ncisi icra edilen "Khaan Quest-2019" tatbikatına 1400 Moğol askeri personelinin yanı sıra 500 personel de 37 farklı ülkeden katılım sağlamıştır. Hatta 2019 yılında icra edilen tatbikata aralarında İsrail, Moldova, Ürdün, Zambiya, Ruanda, Benin ve Togo'nun da yer aldığı yedi ülke ilk defa iştirak etmiştir. (Batchimeg, 2019; Schmidt, 2019; Bedard, 2018) Bu durumun Moğolistan'ın uluslararası alandaki görünürlüğü ve presiji üzerine önemli ölçüde katkı sağladığı görülmektedir.

Ülkenin milli meclisinde tamamlanan onay sürecinin ardından 2002 yılında Moğolistan ilk defa Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki BM misyonu olarak adlandırılan MONUC'a iki ve Batı Sahra'daki BM Referandum Misyonu olarak bilinen MINURSO'ya iki askeri gözlemci olmak üzere dört askeri personelini bu kapsamda görevlendirmiştir. Böylece toplamda 89 ülke arasında 82. sıraya yerleşen Moğolistan müteakip dönemlerde personel sayısını artırmıştır. 2021 yılına gelindiğinde Moğolistan 881 personel ile 123 ülke arasında 24. sıraya yükselerek yaklaşık yirmi yılda büyük bir sıçrama gerçekleştirmiştir. (UN Contributions by Country, 2021) Birleşmiş Milletler Barışı Koruma veri tabanından alınan verilerle hazırlanan ve aşağıda belirtilen tabloda Moğolistan'ın görevlendirdiği personel miktarları açıkça görülmektedir.

Burada ifade edilecek önemli hususlardan bir tanesi Afrika kıtasında iki misyonla başlayan serüven, 2007 yılına gelindiğinde altı misyona yayılmıştır. Bir diğer dikkat çeken husus ise ilk olarak 2006 yılında, müteakiben 2012 yılında Moğolistan'ın yapmış olduğu personel katkısında ciddi oranda artışın meydana geldiğidir. 2006 yılında meydana gelen artışın sebebi Liberya'da yaşanan iç savaşın ardından Moğolistan'ın burada teşkil edilen BM Liberya Misyonu'na (UNMIL) askeri gözlemcilerin dışında 250 kişilik barışı koruma kuvveti göndermesidir. Diğer büyük artışın sebebi ise Sudan'da meydana gelen iç savaşın ardından Güney Sudan olarak ortaya çıkan ülke topraklarında barış, güvenlik ve istikrar sağlayıcı BM Güney Sudan Misyonu'na (UNMISS) gönderdiği ilave 851 kişilik barışı koruma kuvvetidir. 2021 yılının Nisan ayında ise BM misyonlarında toplamda 881 Moğolistan personeli görev yapmaktadır. (United Nations Peacekeeping, 2021) Söz konusu destekler Moğolistan'ın dünya barışı ve güvenliğine verdiği önemi açıkça gözler önüne sermekte ve ülkenin askeri kamu diplomasisi uygulaması olarak yumuşak gücüne doğrudan katkı sağlamaktadır.

Tablo 1. Moğolistan'ın BM Barışı Koruma Görevlerine Katılımı (2002-2020). Yazar tarafından hazırlanan tablodaki veriler BM Barışı Koruma veri tabanından alınmıştır.

Moğolistan ve NATO İlişkileri

Moğolistan'ın NATO ile işbirliğine gitme arzusunun altında Rusya ve Çin gibi iki küresel güç ile çevrelenmesinin yaratmış olduğu ortam yatmaktadır. Soğuk Savaş'ın ardından uluslararası konjonktürdeki konumunu yeniden değerlendiren Moğolistan söz konusu iki devlet nedeniyle yaşadığı jeopolitik sıkışmışlığı Batı'ya açılım yapma ve ekonomide liberalizasyon hedefleri ile gerçekleştirme gayretinde olmuştur. Bu anlamda yukarıda bahsedildiği üzere ilk önce Birleşmiş Milletler bünyesinde barışı koruma operasyonlarında aktif görevler alırken diğer taraftan NATO ile işbirliği arayışına girmiştir. NATO üyeleri tarafından Moğolistan ile işbirliği içerisine girme hususu kolay olmamış, Çin ve özellikle de Rusya'nın vereceği tepkiden çekinilmiştir. Ancak ABD'nin ısrarlı tutumu ve daha da önemlisi Moğolistan'ın NATO'nun Kosova misyonuna (KFOR), Afganistan'daki ISAF ve ardından Kararlı Destek (RS) misyonlarına askeri birlik göndermesi, bunlara ilave olarak ABD önderliğinde gerçekleşen Irak Savaşı'na askeri güç göndermek suretiyle koalisyon kuvvetleri safında katılması NATO ülkelerindeki bahse konu direnci ortadan kaldırmıştır.

Moğolistan'ın NATO ile işbirliği serüveni örgütün Doğu Bloku'ndan ayrılan ülkeler için başlattığı Barış İçin Ortaklık (Partnership for Peace) girişimi kapsamında gerçekleşmiştir. Bu bağlamda 2001 yılında NATO'nun irtibatlı olduğu ülke statüsü (contact country) ile başlayan süreç 2010 yılında birlik gönderen ülke statüsüne yükselmiş (troop contributing nation), 2012 yılında ise global partner ülke (partner across the globe) statüsüne evrilmiştir. Moğolistan'ın da içerisinde yer aldığı dokuz

partner ülke arasında bulunan diğer devletler Afganistan, Avustralya, Kolombiya, Irak, Japonya, Güney Kore, Yeni Zelanda ve Pakistan'dır. Bu bağlamda NATO ile işbirliğinde önemli bir dönemeci geçen Moğolistan NATO'ya verdiği desteği sürdürme gayreti içerisinde (NATO Partners, 2021).

Moğolistan, NATO'nun Kosova'da bulunan Kosova Kuvveti'ne (KFOR) Aralık 2005-Mart 2007 tarihleri arasında Belçika birliği komutasında 72 kişilik takım seviyesinde askeri birlik ile destek sağlamıştır. (Helbig, 2015:7; NATO, 2011) Afganistan'da ISAF komutasında 2003-2014 yılları arasında toplam 1108 askeri personel, 351 eğitici personel görevlendirmiştir. (ABD önderliğindeki Kalıcı Özgürlük Operasyonu kapsamında koalisyon kuvvetlerine verilen destek bu rakamlara dahildir.) Ayrıca 2014 yılından sonra Afganistan'da ISAF'tan sonra oluşturulan Kararlı Destek Misyonu'na (Resolute Support Mission) destek vermeye devam etmiştir. (Helbig, 2015:7)

Ayrıca siber güvenlik altyapısının kuvvetlendirilmesi amacıyla NATO tarafından partner ülke olan Moğolistan'a destek verilmektedir. NATO Muhabere ve Bilgi Sistemleri Kurmay Başkanı Tümgeneral Göksel Sevindik tarafından bu konuda yapılan açıklamada NATO'nun siber saldırılara karşı üyelerini ve Moğolistan gibi partner ülkeleri desteklemesinin örgüt üyeleri arasında işbirliğini kuvvetlendirdiği ve bu durumun da ülkelerin güvenliği açısından hayati öneme sahip olduğu ifade edilmiştir. (NCI NATO, 2021)

Moğolistan ve Diğer Uluslararası Askeri Harekatlar

Moğolistan'ın 2002 yılında BM Barışı Koruma hareketlerine iştirak etmesi askeri kuvvetlerinin uluslararasılaşması sonucunu doğurmuştur. Bu minvalde hükümet uluslararası barış ve güvenliğe katkı yapmak amacıyla ABD liderliğindeki koalisyon kuvvetlerinin emrine askeri birlik göndermek suretiyle Irak'ın işgali harekâtına iştirak etmiştir. Ağustos 2003'te gönderdiği bölük seviyesindeki birlik Polonya komutasındaki Çokuluslu Tümen Komutanlığı bünyesinde görev yapmıştır. Bu misyon Moğolistan Silahlı Kuvvetleri'nin içerisinde görev yaptığı ilk koalisyon kuvveti olarak tarihteki yerini almıştır. Bununla birlikte Irak'ta verdiği desteğin koordinesi amacıyla ABD Merkezi Komutanlığına da Nisan 2003 tarihinden itibaren askeri personel görevlendirmesi yapmıştır. (Mendee, 2007: 8)

Sonuç

Dünyada iki kutuplu bir dönemin yaşanmasına sebep olan Soğuk Savaş'ın 1990 yılında sona ermesinin ardından Moğolistan kendisine yeni bir yol çizme kararı almıştır. Bulunduğu coğrafyada tarihsel olarak iki büyük gücün arasında kalan ve

özellikle anılan Soğuk Savaş dönemi süresinde dış dünya ile fazla irtibatı olmayan Moğolistan kendisine çizdiği yeni rotada Batı ile eklemlenme düşüncesine sahip olmuştur. Öncelikle uluslararası ortamda görünürlüğüne artırmak için Birleşmiş Milletler’in barışı koruma misyonlarında gönüllü olarak yer almış ve 2021 yılı itibarıyla bu alanda hatırı sayılır oranda katkı sağlayan ülke konumuna ulaşmıştır. Bunun yanı sıra NATO ile işbirliğine giderek bölgedeki gücünü perçinlemiş ve katıldığı uluslararası askeri hareketlerde ciddi ölçüde tecrübe edinerek bu tecrübesini yine diğer ülkeler ile paylaşmaktan çekinmemiştir. Vermiş olduğu askeri desteklerle Moğolistan Silahlı Kuvvetleri’nin tecrübesini diğer ülkelere aktarmak suretiyle askeri kamu diplomasisi uygulamalarını hayata geçirmiş ve Khaan Quest tatbikatları ile söz konusu başarısını ispatlamıştır. Kosova ve Afganistan’daki hareketlere katılımı Moğolistan’ın uluslararası barış ve güvenliğe yaptığı katkılar bakımından ciddi ve samimi olduğunun göstergesi olmakta ve gelecekte daha fazla ve nitelikli işbirliklerinin önünü açacağı değerlendirilmektedir.

Kaynaklar

- Asia Cooperation Dialogue: About. (2021) (Erişim: 18 Ocak 2021) <http://www.acd-dialogue.org/about-acd.html>
- Batchimeg, B. (2019) “Seven countries to participate in Khaan Quest 2019 for the first time”, Montsame Mongolian News Agency. (Erişim: 23 Mart 2021) <https://montsame.mn/en/read/192830>
- Bedard, D. (2018) “Mongolian Armed Forces host Khaan Quest 2018 peacekeeping field-training exercise”, U.S.Army Web Page. (Erişim: 23 Mart 2021) https://www.army.mil/article/207922/mongolian_armed_forces_host_khaan_quest_2018_peacekeeping_field_training_exercise
- CIA World Factbook. (2021) Mongolia (Erişim: 23 Ocak 2021) <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/mongolia/>
- Global Firepower Index. (2021) 2021 Mongolia Military Strength, (Erişim: 10 Şubat 2021) https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.php?country_id=mongolia
- Helbig, R. (2015) “NATO-Mongolia relations: limited in scope, but with room to grow”, NATO Research Paper No.116, NATO Defense College, Rome.
- Mendee, Jargalsaikhan. (2007) Mongolia’s Peacekeeping Commitment. National Defense Intelligence College Discussion Paper No. 15. Washington, DC.

- NATO (2011) “Mongolia and NATO hold High-level talks in Ulaanbaatar”, (Erişim: 5 Nisan 2021) https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_74801.htm?selectedLocale=en
- NATO Partners. (2021) “Partner Countries” (Erişim: 1 Mayıs 2021) <https://www.nato.int/cps/en/natohq/51288.htm>
- NCI NATO (2021) “NATO assists Mongolia in bolstering its cyber security posture”, (Erişim: 18 Şubat 2021) <https://www.ncia.nato.int/about-us/newsroom/nato-assists-mongolia-in-bolstering-its-cyber-security-posture.html>
- NTI: Non-Aligned Movement. (2021) (Erişim: 19 Ocak 2021) <https://www.nti.org/learn/treaties-and-regimes/non-aligned-movement-nam/>
- Schmidt, S. (2019) “30 nations arrive in Mongolia for peacekeeping exercise”, Defense Visual Information Distribution Service. (Erişim: 23 Mart 2021) <https://www.dvidshub.net/news/326331/30-nations-arrive-mongolia-peacekeeping-exercise>
- The Group of 77: The Member States. (2021) (Erişim: 19 Ocak 2021) <https://www.g77.org/doc/members.html>
- UN Contributions by Country. (2021) Uniformed Personnel Contributing Countries by Ranking (Erişim: 9 Haziran 2021) https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/02-country_ranking_37_apr2021.pdf
- UN: Mongolia and the United Nations. (2021) (Erişim: 10 Şubat 2021) <https://www.un.int/mongolia/mongolia/mongolia-and-united-nations-0#>
- United Nations Peacekeeping. (2021) Troop and Police Contributors, (Erişim: 21 Şubat 2021) <https://peacekeeping.un.org/en/troop-and-police-contributors>
- World Trade Organization: Mongolia. (2021) (Erişim: 18 Ocak 2021) https://www.wto.org/english/thewto_e/acc_e/a1_mongolia_e.htm